

ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE CIEPŁOWODY ZA 2020 ROK

Spis treści.....	1
Wstęp	2
Misja, założenia strategii	3
Opis zrealizowanych działań w 2020 r.	3
Cel 1 : Pomoc osobom i rodzinom w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych.....	3
Cel 2 : Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	5
Cel 3 : Tworzenie warunków umożliwiający równy dostęp osobom niepełnosprawnym do życia zawodowego i społecznego.....	7
Cel 4 : Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo.....	8
Cel 5 : Przeciwdziałanie uzależnieniom.....	10
Cel 6 : Ochrona przed przemocą w rodzinie.....	11
Cel 7 : Działania na rzecz osób starszych.....	14
Rekomendacje.....	14
Podsumowanie.....	16

Wstęp:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ciepłowody została opracowana na lata 2019 - 2034 i ma na celu uporządkowanie i podjęcie planowanych działań na rzecz najsłabszej grupy mieszkańców gminy.

Bazą wyjściową do sporządzenia strategii było: rozeznanie środowiska lokalnego, jego zasobów, potrzeb. Głównym podmiotem realizującym strategię jest Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Szkolno Przedszkolny, Ośrodek Zdrowia, Policja. Jednak realizacja wytyczonych zadań jest możliwa przy zaangażowaniu także samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych oraz społeczności lokalnych, m. in. Urząd Gminy Ciepłowody, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich, organizacje pozarządowe i wyznaniowe.

Mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse w gminie Ciepłowody :

Mocne strony: otwartość osób decyzyjnych na nowe rozwiązania, kwalifikacje kadry pracującej Ośrodka pomocy Społecznej, Oświaty, Ośrodka Zdrowia, możliwość korzystania z poradnictwa prawnego i psychologicznego, praca organizacji pozarządowych, Caritas, Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich, szeroko prowadzona profilaktyka przez Ośrodek Zdrowia, Komisje do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zaspokajanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi, duży wachlarz zajęć pozalekcyjnych w szkole, bezpieczeństwo uczniów - monitoring, wymiana doświadczeń między pokoleniami- promocja środowiska przez Koło Gospodyń Wiejskich, nowe świetlice wiejskie, pozyskiwanie środków unijnych, stołówka szkolna- dożywianie dzieci, animator przy "ORLIKU", lokalny klub sportowy, rozwinięty zakres usług opiekuńczych, dostęp do Internetu, fundusz sołecki.

Słabe strony: bezrobocie, wzrost ilości osób niepełnosprawnych, starzenie się mieszkańców, wzrost liczby osób przewlekle chorych, brak lokali socjalnych, bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej, nasilające się zjawisko alkoholizmu, niż demograficzny, migracja mieszkańców, brak usług medycznych w tym specjalistycznych, limity Narodowego Funduszu Zdrowia, sprzedaż alkoholu dzieciom i osobom nietrzeźwym, mały sponsoring, zwiększa się liczba uczniów o indywidualnych potrzebach edukacyjnych, brak świetlicy działającej po lekcjach w poszczególnych sołectwach, duża liczba osób długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji zawodowych.

Zagrożenia: choroby przewlekle, niepełnosprawność, spadek liczby osób w wieku aktywności zawodowej, migracja, problemy emocjonalne dzieci i młodzieży, wzrost chorób społecznych, brak mieszkań socjalnych.

Szanse : poprawa rynku pracy, możliwość pozyskiwania środków unijnych, możliwość rozwoju w różnych kierunkach młodzieży szkolnej, możliwość korzystania z poradnictwa psychologicznego i prawnego, rozwój agroturystyki, większa świadomość społeczna, możliwość udziału w dobrach kulturalnych.

W skład zespołu monitorującego strategię powołani zostali przez Wójta Gminy Ciepłowody :

1. Ewa Trasper - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach,
2. Magdalena Teśna- Pitner - Sekretarz Gminy,
3. Beata Lupa - Dyrektor Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Ciepłowodach,

4. Ewa Bębenek-pedagog w ZSP w Ciepłowodach,
5. Ewelina Rosa - Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
6. Katarzyna Król- Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciepłowodach.

Ewaluacja oparta jest na danych uzyskanych z bieżącej działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy, Szkoły, Przedszkola, Biblioteki, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego. Instytucje te pracują z grupami szczególnego ryzyka, wobec których przypisano w Strategii cele operacyjne oraz poszczególne działania. Źródłami dodatkowymi są materiały: sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2020 rok, ocena zasobów pomocy społecznej za 2020 rok, sprawozdanie z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 r., sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie za 2020 r.

Misja: rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, zabezpieczenie potrzeb społeczności lokalnej poprzez stworzenie warunków rozwoju i prawidłowego funkcjonowania systemu wsparcia społecznego.

Założenia strategii na lata 2019-2034 przedstawiają następujące cele:

1. Pomoc osobom i rodzinom w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych,
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
3. Tworzenie warunków umożliwiający równy dostęp osobom niepełnosprawnym do życia zawodowego i społecznego,
4. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo,
5. Przeciwdziałanie uzależnieniom,
6. Ochrona przed przemocą w rodzinie,
7. Działania na rzecz osób starszych,

Opis realizowanych działań w 2020 r.:

Cel 1 : Pomoc osobom i rodzinom w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych

W ubiegłym roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach realizował zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając świadczeń pieniężnych, pomocy usługowej, pracy socjalnej, pomocy rzeczowej i wsparcia środowiskowego. O ile dotychczas pojęcie „pomoc społeczna” powszechnie rozumiana głównie jako wsparcie finansowe i rzeczowe o tyle obecnie pomoc społeczna jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działanie, zmierzające poprzez pracę socjalną do przezwyciężenia swoich własnych trudności określanych jako czasowe własnymi siłami, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Ośrodek Pomocy Społecznej przede wszystkim realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w

szczegółności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem.
W 2020 roku Ośrodek realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w gminnych programach.

Głównym zadaniem Ośrodka jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, wychowawczych i alimentacyjnych,
- 3) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 4) należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 5) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 6) przyznawanie „Kart Dużej Rodziny” ,
- 7) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego
- 8) prowadzenie obsługi techniczno -organizacyjnej GKRPA,
- 9) przyznawanie i wypłacanie świadczeń " Dobry Start "
- 10) realizacja zadań Programu " Wspieraj seniora"
- 11) wydawanie zaświadczeń do Programu " Czyste powietrze "
- 12) pomoc osobom przebywającym w kwarantannie

Pracownicy Ośrodka monitorowali liczbę osób objętych kwarantanną, posługując się informacjami z Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Zabkovicach Śl. oraz informacjami od Policjanta Dzielnicowego. Policja sprawdzając osoby objęte kwarantanną informowała jednocześnie o możliwości pomocy ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ośrodek w 2020 r. pełnił dyżury pod nr tel. 503 767 114 codziennie od 7: 30 do 19: 00.

Osoby objęte kwarantanną, które znajdowały się w trudnej sytuacji i nie mogły we własnym zakresie poradzić sobie w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych mogły się zwrócić z prośbą o dostarczenie podstawnych artykułów spożywczych lub pomoc psychologiczną.

Pomocy psychologicznej udzielał psycholog z OIK Bardo pod nr tel. 607 503 628,

Pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej: udzielał porad oraz odpowiadał na pytania, telefonicznie tworzył listę niezbędnych produktów dla osób objętych kwarantanną, dokonywał zakupu w pierwszym otwartym sklepie, pobierając fakturę na OPS, przekazywał zakupione produkty osobie potrzebującej.

Pomoc została udzielona w czterech przypadkach.

Jednocześnie Ośrodek współpracował i w razie konieczności mógł liczyć na pomoc z

jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Ciepłowodach w celu dostarczenia niezbędnej pomocy, a w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na produkty żywnościowe dotyczyłoby większej ilości osób, pracownik Ośrodka mógł kontaktować się z koordynatorem na terenie Wrocławia z Banku Żywności. Istniała także możliwość skorzystania z pomocy Wojsk Obrony Terytorialnej w ramach działań wsparcia dedykowanym Ośrodkom Pomocy Społecznej i organizacją pozarządowym.

Cel 2 : Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Na terenie Ośrodka w 2020 roku odbywały się konsultacje u psycholog, oddelegowanej na podstawie porozumienia z Ośrodka Interwencji Kryzysowej z Bardo w I i III czwartek miesiąca w godzinach 10.00 do godziny 14.00. Ponadto w pomocy psychologicznej, także telefonicznej udzielała psycholog, z którą Ośrodek podpisał umowę o świadczenie usług.

Konsultacji udzielano : dzieciom z problemami, rodzicom mającym problemy opiekuńczo wychowawcze z dziećmi, rodzicom którzy są nieprzygotowani do pełnienia roli rodzica.

W indywidualnych przypadkach udzielano porad prawnych . Porad prawnych udzielał radca prawny zatrudniony w Urzędzie Gminy.

W 2020 r. działał Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób mających problem z uzależnieniem od alkoholu.

Konsultacje odbywały się w pierwszy i ostatni piątek miesiąca.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach obejmuje swoim wsparciem populację osób chorujących psychicznie . Często to właśnie dzięki pomocy i zaangażowaniu pracowników Ośrodka osoby te mają możliwość uczestnictwa w życiu społecznym.

W Zespole Szkolno -Przedszkolnym w ramach działań na rzecz ochrony zdrowia psychicznego pedagog prowadził dla uczniów z zaburzeniami zajęcia socjoterapeutyczne, a psycholog zajęcia terapeutyczne. 28 stycznia 2020 r. uczniowie klasy VIII uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych, realizowanych przez terapeutę ds. uzależnień w Zakładzie Karnym w Kłodzku. Ponadto w szkole był organizowany Dzień Bez Przemocy, Dzień Bezpiecznego Internetu oraz Dzień Życzliwości. 29.11.2019 r. uczniowie klas VI-VIII uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych pt. „ Debata”, przeprowadzonych przez terapeutę ds. uzależnień, programu rekomendowanego przez PARPA.

W związku z tym, że w II semestrze 2019/2020r. i od połowy października roku szkolnego 2020/2021 w szkole odbywało się nauczanie zdalne działania profilaktyczne i prewencyjne były realizowane online. Uczniowie mieli możliwość udziału w Dniu Bezpieczeństwa i Zdrowia. W I semestrze 2020/2021r. odbył się zdalnie Dzień Życzliwości i Dzień Bezpiecznego Internetu. 19.11.2020r. uczniowie klasy VIII i rodzice brali udział w warsztatach profilaktycznych pt. „Unplugged” przeprowadzonych przez terapeutę ds. uzależnień, programu rekomendowanego przez PARPA. W szkole realizowane są zdalnie również zaplanowane wydarzenia i konkursy, między innymi Dzień Kolorowej Skarpetki, Dzień Świadomości Autyzmu, konkurs nt. bezpieczeństwa na wsi, itp.

Ponadto pedagog i psycholog prowadzą dla dzieci i rodziców poradnictwo indywidualne oraz zajęcia, które mają na celu niwelowanie zagrożeń związanych z uzależnieniem od różnych form i używek, kształtowanie prawidłowych postaw społecznych. Były to zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, terapeutyczne. W szkole działała świetlica środowiskowa, biblioteka publiczna i multimedialna czytelnia.

Szkoła dużą wagę przywiązuje do zagadnień dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa. Wspiera rodziny niewydolne wychowawczo poprzez monitorowanie uczęszczania dziecka do szkoły, jego funkcjonowania na terenie placówki oraz interweniowanie w przypadkach

zaniedbań. Odbywają się wówczas rozmowy wychowawcy, pedagoga i psychologa z rodzicami ucznia, bądź uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze. Szkoła w przypadku nie wywiązywania się uczniów i rodziców z zaleceń zawiadamia odpowiednie do tego instytucje (Sąd Rodzinny, Ośrodek Pomocy Społecznej, kurator sądowy, asystent rodziny, Policja). Uczniowie z w/w dysfunkcjami są kierowani na zdiagnozowanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Zadaniem Poradni jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej oraz z zakresu integracji sensorycznej. Pomoc ta polegała na wspomaganiu wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, profilaktyce uzależnień i innych wychowawczych, terapii zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych, wspomaganiu wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny oraz szkoły. Pedagog i psycholog przeprowadzają wśród uczniów i rodziców stałą akcję prewencyjno-informacyjną na temat szkodliwości alkoholu i środków psychotropowych, zagrożeń zdrowia psychicznego.

Ośrodek Zdrowia w zakresie ochrony zdrowia psychicznego posiada stale dostępne materiały informacyjne oraz ulotki i broszury dotyczące promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej polegała na przekazywaniu informacji odnośnie pacjentów z zaburzeniami psychicznymi. Wystawianie przez lekarzy wniosków na usługi opiekuńcze oraz skierowań do odpowiednich Domów Pomocy Społecznej. Opieka Pielęgniarki Środowiskowej nad pacjentami polegająca na kontroli przyjmowanych leków, w razie konieczności dostarczane były recepty do domu pacjenta wymagającego leczenia.

Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań jest prowadzona w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Opracowany Program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przemoc w rodzinie. Ma on na celu działania profilaktyczne i naprawcze zmierzające do zapobiegania powstawania nowych problemów związanych z alkoholem, narkomania, przemocą w rodzinie, adresowany jest do całej społeczności lokalnej.

Program finansowany jest z budżetu gminy ze środków pochodzących z wpłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki uzyskane z zezwoleń na sprzedaż alkoholu wydawane są wyłącznie na realizację programu, a dotyczą działań prowadzonych dla społeczności w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Na terenie gminy Ciepłowody w 2020 r. prowadziło sprzedaż napoi alkoholowych 10 punktów handlowych(usługowych). Pomimo spadku ilości mieszkańców gminy ilość spożywanego alkoholu w porównaniu z latami ubiegłymi kształtuje się tak jak w latach ubiegłych.

Komisja swoje czynności opiera głównie na wnioskach złożonych przez Zespół Interdyscyplinarny, pracowników socjalnych, rodziny o przeprowadzenie rozmowy profilaktycznej i podjęcie działań w zakresie uzależnienia z daną osobą czy rodziną. Należy zaznaczyć, aby skutecznie podjąć leczenie odwykowe zależy to głównie od samej osoby zainteresowanej. Dlatego praca z osobami uzależnionymi wymaga ciągłej motywacji i wsparcia.

Na bieżąco prowadzona jest kampania informacyjna nt. działalności Zespołu Interdyscyplinarnego rozpowszechniana przez jego członków i Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

Prowadzone są też, działania edukacyjne mające na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. Na terenie gminnych

jednostek i instytucji dystrybuowane są ulotki i broszury informacyjne związane z tematyką przemocy w rodzinie, cyberprzemocy oraz problemu uzależnień, rozpowszechniono też plakaty z informacjami o dostępnych formach pomocy. Ponadto, podnoszono kwalifikacje osób pracujących z rodzinami zagrożonymi problemem przemocy. Rok 2020 został zdominowany przez stan epidemii COVID-19, co skutkowało wprowadzeniem Ustawy z dnia 2 marca 2020r o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

W związku z koniecznością realizacji obowiązku zachowania dystansu społecznego i związanego z tym obostrzeniami, zmianie uległo funkcjonowanie miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin. Ponadto Komisja nie mogła w całości zrealizować działań profilaktycznych zawartych w Gminnym Programie.

Przypomnieć należy, że gminy mają obowiązek realizacji zadań wynikających z Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych osób uzależnionych, które są określone w gminnym programie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych. Stan epidemii i wprowadzenie w związku z tym szczególnych ograniczeń w znacznym stopniu ograniczył działania Komisji.

Ośrodek współpracował z urzędem pracy w zakresie rozpowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Ośrodek ma zawartą umowę w sprawie udostępniania danych osobowych pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Ząbkowicach Śl. a Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ciepłowodach na rzecz partnerskiej współpracy przy korzystaniu z platformy komunikacyjnej umożliwiającej dwukierunkową wymianę danych dotyczących beneficjentów obszaru rynku pracy i pomocy społecznej na poziomie lokalnym.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi stały nabór kandydatów do bazy opiekunów prawnych osób całkowicie ubezwłasnowolnionych i kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych.

Ośrodek także zachęca rodziny do współpracy z asystentem rodziny we wspieraniu rodzin przeżywających trudności w zakresie opieki i wychowania dzieci. Pomoc i wspieranie tych rodzin wyrażać się będzie przyjęciem na siebie roli RODZINY WSPIERAJĄCEJ.

Ośrodek Pomocy Społecznej podjął współpracę z Fundacją Impact z siedzibą w Warszawie, w związku z akcją #KomputerDlaUcznia, udało się pozyskać i przekazać potrzebującym uczniom 11 komputerów.

Cel 3 : Tworzenie warunków umożliwiający równy dostęp osobom niepełnosprawnym do życia zawodowego i społecznego

Zauważalny jest wzrost liczby osób dorosłych legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, które nie nabyły uprawnień do otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy. Osoby wymienione korzystają z zasiłków stałych z tut. Ośrodka jeżeli dochód tych osób lub dochody na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego.

W ostatnich latach można było zaobserwować wzrost zapotrzebowania mieszkańców gminy na dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Wzrasta liczba osób wypożyczających używany sprzęt rehabilitacyjny (wózki inwalidzkie, chodziki, łóżka ortopedyczne).

Można stwierdzić, że problem osób niepełnosprawnych stanowi jedną z ważniejszych kwestii społecznych na terenie Gminy Ciepłowody.

Probleмами osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Ciepłowody zajmują się :

OPS

PCPR

Ośrodek Zdrowia

Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Skoroszowicach

Stowarzyszenie Świętego Celestyna w Mikoszowie

Działania wymienionych instytucji i organizacji społecznych zmierzają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych, likwidowanie barier architektonicznych, rehabilitacji, integracji ze środowiskiem.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach zgłosił się do projektu pt. "System Obsługi Wsparcia Finansowanego ze środków PFRON", mającego na celu usprawnienie procesu aplikowania o środki PFRON za pomocą ogólnopolskiego systemu informatycznego SOW.

System Obsługi Wsparcia to nowoczesna platforma, za pomocą której Osoby Niepełnosprawne i jednostki działające na ich rzecz mogą składać wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON będące w gestii Jednostek Samorządu Terytorialnego, po raz pierwszy bez wychodzenia z domu.

Ośrodek prowadzi stałą aktywizację rodzin osób niepełnosprawnych na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym, zapewnienia opiekę osobom niepełnosprawnym w środowisku domowym, świadczenie usług opiekuńczych

Zadania z zakresu ochrony zdrowia mieszkańców gminy realizuje Gminny Ośrodek Zdrowia.

Gminny Ośrodek Zdrowia udziela ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej .

Takimi świadczeniami są :

- badania i porady lekarskie
- leczenie mieszkańców
- rehabilitacja lecznicza
- opieka nad kobietą ciężarną oraz noworodkiem
- szczepienia ochronne i inne działania zapobiegawcze
- działania diagnostyczne i analityki medycznej
- opieka nad zdrowym dzieckiem
- pielęgnacja chorych
- pielęgnacja niepełnosprawnych i opieka nad nimi
- orzekanie i opiniowanie o stanie zdrowia
- zapobieganie powstaniu urazów i chorób poprzez działanie profilaktyczne
- czynności z zakresu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Cel 4 : Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie: pracy z rodziną, pomocy w opiece i

wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem, zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Powyższe cele realizowane były w 2020 roku następująco: wywiad środowiskowy w rodzinie, pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci, ocenę sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym oraz konsultacjach ze specjalistami, pedagogami, psychologiem w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny, zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej. w ZSP w : wspieranie uczniów mających problemy z nauką(konsultacje, zajęcia wyrównawcze, praca z nauczycielem, pomoc pedagoga, logopedy, psychologa, poradnictwo specjalistyczne, praca z rodzicem dziecka); wspieranie i promocję uczniów uzdolnionych .Szkoła wypełnia zadania własne w zakresie dożywiania dzieci oraz stara się pozyskiwać środki potrzebne na ten cel. Posiłki dla dzieci są refundowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół „Caritas”. W ramach tych środków dzieci i młodzież otrzymują ciepły posiłek w szkolnej stołówce. Program dożywiania - Wojewoda Dolnośląski przyznał Gminie dotację celową na realizację w 2020 roku zadania określonego w Programie, w wysokości 8 500 złotych(osiem tysięcy pięćset złotych).

W 2020 r. istniał program osłonowy w rozumieniu art.17 ust. 2 pkt.4 ustawy o pomocy społecznej dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej, o których mowa w art.17 ust 1 pkt 3 i pkt14 ustawy o pomocy społecznej. Program był utworzony i przyjęty przez Radę Gminy Ciepłowody uchwałą Nr 37/V/19 z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.

W ramach programu wsparcie mogły otrzymać:

- 1.dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2.uczniowie do czasu ukończenia nauki w szkole ponadpodstawowej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraziło chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informował ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

Przyznanie takiej pomocy odbywało się bez wydania decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Przy czym liczba dzieci i uczniów, którym miała być udzielona pomoc w w/w sposób, nie mogła przekroczyć 20% liczby uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

Kolonie letnie – w wypoczynku letnim nad morzem w okresie wakacji skorzystało 4 dzieci. Organizatorem wypoczynku było Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Kolonie letnie odbywały się w miejscowości Pustkowo w Ośrodku Wypoczynkowo „Magda” od 5 sierpnia 2020 roku do 18 sierpnia 2020 roku.

Umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny dostęp do konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, radcy prawnego, konsultanta ds. uzależnień. podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin poprzez udział w szkoleniach, systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji, pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w prawidłowym funkcjonowaniu.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, podczas pracy z

rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmujące m.in. wskazania dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe,

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych
- udzielenie pomocy rodzinom w postaci: konsultacji prawnych, pomocy w formułowaniu pozwów i pism procesowych (pomoc udzielana w ramach działalności OPS),
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych dzieci i rodziców: mobilizowanie do naprawy zaniechanych kontroli lekarskich;
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych: informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej

Cel 5 : Przeciwdziałanie uzależnieniom

Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań jest prowadzona w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Opracowany Program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie. Ma on na celu działania profilaktyczne i naprawcze zmierzające do zapobiegania powstawania nowych problemów związanych z alkoholem, narkomania, przemocą w rodzinie, adresowany jest do całej społeczności lokalnej.

Program finansowany jest z budżetu gminy ze środków pochodzących z wpłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki uzyskane z zezwoleń na sprzedaż alkoholu wydawane są wyłącznie na realizację programu, a dotyczą działań prowadzonych dla społeczności w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Realizacja Programu w 2020 roku przedstawiała się poprzez następujące działania na które wydatkowano środki finansowe:

Na wydatki te złożyły się:

1. Koszty na działania priorytetowe czyli na profilaktykę dzieci i młodzieży:
 - a) sfinansowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ciepłowodach;
 - b) udzielono dofinansowania do ferii zimowych;
 - c) zrealizowanie programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA w Zespole szkolno – Przedszkolnym w Ciepłowodach - UNPLUGGED,
 - d) pokrycie kosztów dożywiania dzieci (gorący posiłek) w szkole i przedszkolu – 8 dzieci,
 - e) dofinansowanie do zakupu materiałów potrzebnych na świetlicę (art. papiernicze),
 - f) opłacenie obozu terapeutycznego dla osoby utrzymującej wieloletnią abstynencję oraz osobę współuzależnioną – córkę(Pomysk Wielki na Kaszubach),

- g) zakup materiałów profilaktycznych, dot. uzależnień (narkomania, alkohol),
 - h) dofinansowanie do warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkole,
2. Udział w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.
 3. Prowadzenie świetlic środowiskowych – wychowawczej i sportowej (pokrycie kosztów zatrudnienia nauczycieli w świetlicy),
 4. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego.
 5. Zakup materiałów profilaktycznych „Sprzedawaj odpowiedzialnie”. Materiały zostały przekazane placówką handlowym działającym na terenie Gminy Ciepłowody.
 6. Szkolenie członków Komisji
 7. Dofinansowanie do świadczenia usług zdrowotnych (profilaktycznych) dla mieszkańców gminy Ciepłowody korzystającym z terapii w Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” w Zabkowicach Śląskich.
 8. Wypłata diet dla członków GKRPA oraz materiały biurowe.

W celu realizacji działań dotyczących przeciwdziałania narkomanii opracowano Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019 – 2020 przyjęty Uchwałą nr 35/V/19 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 25.01.2019 r.

Cele i zadania ujęte w Programie są realizowane poprzez działania profilaktyczne kierowane do dzieci, młodzieży i rodziców. Realizowane zadania w zakresie edukacji społecznej polegały na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu wiedzy o zagrożeniach związanych z narkomanią i uwrażliwiania na wczesne znaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.

Z informacji uzyskanych od Centrum Terapii Uzależnień SANGO w Zabkowicach Śląskich wynika, że w 2020 r. z Poradni Terapii Uzależnień Środków Psychoaktywnych dla Dzieci skorzystały 2 osoby (osoby niepełnoletnie oraz ich opiekunowie).

Z pomocy z Ośrodka Pomocy Społecznej jedna osoba skorzystała z powodu narkomanii.

W na przełomie listopada- grudnia 2020 r. przeprowadzono w szkole profilaktykę rekomendowaną przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wśród uczniów, na kwotę 1080 zł.

Cel 6 : Ochrona przed przemocą w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym, oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Ciepłowody.

W skład Zespołu wchodzi 12 osób, które reprezentują następujące instytucje:
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach,

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ciepłowodach,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciepłowodach,
- Ośrodek Zdrowia w Ciepłowodach,
- Parafialny Zespół Caritas w Ciepłowodach,
- Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śl.,
- Prokuraturę Rejonową w Ząbkowicach Śl.,
- Komendę Powiatową Policji w Ząbkowicach Śl.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych należy w szczególności:

1. Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie; ocena sytuacji problemowej (diagnoza); wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu powstrzymanie przemocy oraz podejmowanie w tym celu działań przewidzianych przepisami prawa, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
2. Udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy:
 - a) kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów,
 - b) podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie,
 - c) zintegrowanie działań odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.
3. Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchomienie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi.
4. Podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska Karta”.
5. Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom w których występuje zjawisko przemocy.
6. Analiza wniosków o wszczęciu postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu, a stosowaniem przemocy.
7. Występowanie z zawiadomieniami do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, zgodnie z zawartymi Porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, dlatego też Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach Zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

Na podstawie Uchwały Nr 98/XXI/16 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciepłowodach oraz warunków jego funkcjonowania został powołany Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

W związku z upływem czteroletniej kadencji członków Zespołu we wrześniu 2020 r. na posiedzeniu kwartalnym został wybrany nowy przewodniczący, którym została Anna Palac, zastępcą pozostał Rafał Smela. Powołane zostały Anna Górską i Katarzyna Mazur, a odwołany Ireneusz Wasyluk. Obecnie w skład Zespołu wchodzi następujący członkowie: Ewa Trasper, Ewelina Rosa, Katarzyna Król, Anna Palac, Ewa Bębenek,

Elżbieta Tabor, Zofia Stilger-Śliczna, Anna Górską, Katarzyna Mazur, Danuta Hołubowicz-Sendrowicz, Rafał Smela, Jarosław Kępką.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

Zespół realizował gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019-2020.

W 2020 r. Zespół Interdyscyplinarny został zwołany cztery razy.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego upoważnili przewodniczącego Zespołu do powoływania grup roboczych. Zostały powołane dwie grupy robocze, które spotkały się na dwunastu posiedzeniach.

Do Zespołu w 2020 r. wpłynęło piętnaście Niebieskich Kart. Wszystkie karty zostały założone przez Policję. W dwóch rodzinach Niebieska Karta została założona dwa lub więcej razy, również w poprzednich latach. W jednym przypadku Zespół pracuje tylko ze sprawcą przemocy, a w jednej z rodzin ofiarą przemocy jest małoletnie dziecko. Liczba sprawców to 12 osób, natomiast liczba ofiar to 18 osób, w tym z jedną osobą prowadzone są czynności na terenie gminy Ząbkowice Śl. Skierowano dziewięć wniosków do Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciepłowodach, siedem do Prokuratury Rejonowej w Ząbkowicach Śl. oraz pięć wniosków do Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śl.

Rodziny zostały objęte pomocą Zespołu, poinformowane o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, pomocy psychologicznej, prawnej, działania Centrum Terapii Uzależnień „Sango” w Ząbkowicach Śl. Trzy osoby skorzystały z pomocy psychologicznej, jedna osoba uczestniczyła w stacjonarnej terapii leczenia uzależnienia alkoholowego, korzystano również z poradnictwa prawnego.

Procedurę Niebieskiej Karty zakończono w siedmiu przypadkach, w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a w trzech przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania działań.

Ofiarom przemocy proponowana jest pomoc w formie:

- poradnictwa psychologicznego;
- poradnictwa prawnego;
- schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej;
- pomocy materialnej z Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zjawisko przemocy bardzo często powiązane jest z nadużywaniem alkoholu przez osobę stosującą przemoc. Sprawcom przemocy proponowana jest konsultacja psychologiczna oraz kontakt z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sprawcy niechętnie podejmują współpracę z Zespołem.

Na bieżąco prowadzona jest kampania informacyjna nt. działalności Zespołu Interdyscyplinarnego rozpowszechniana przez jego członków i Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

Prowadzone są też, działania edukacyjne mające na celu wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. Na terenie gminnych jednostek i instytucji dystrybuowane są ulotki i broszury informacyjne związane z tematyką przemocy w rodzinie, cyberprzemocy oraz problemu uzależnień, rozpowszechniono też plakaty z informacjami o dostępnych formach pomocy. Ponadto podnoszono kwalifikacje osób pracujących z rodzinami zagrożonymi problemem przemocy. W 2020 r. odbyły się dwa szkolenia: „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” oraz „Kierowanie rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym. Rola przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego”. Łącznie w szkoleniach uczestniczyło 8 osób.

Cel 7 : Działania na rzecz osób starszych

Głównym zadaniem jest uwrażliwienie i aktywizacja społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych. W OPS osoba samotna, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Zakres usług uzgadniany jest z osobą potrzebującą tej formy pomocy po rozeznaniu potrzeb w środowisku domowym z uwzględnieniem zaleceń lekarskich.

Partycypowanie w kosztach pobytu naszych mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej jest zadaniem własnym Gminy . Koszt utrzymania klientów w domach pomocy społecznej jest bardzo wysoki i stanowi duże obciążenie dla budżetu Gminy. Osoby przebywające w placówce również ponoszą odpłatność w wysokości 70% swojej emerytury. Ośrodek poniósł natomiast różnicę pomiędzy pełną odpłatnością ustaloną przez Starostów i obowiązującą w danej placówce a kwotą wniesioną przez pensjonariusza.

W domach pomocy społecznej w 2020 roku przebywało 7 osób.

Wydatkowana kwota na odpłatność za pobyt w domach pomocy to 226 938 złotych.

W związku z trudną sytuacją epidemiologiczną Ośrodek przystąpił do Programu " Wspieraj seniora ". Program zakłada dostarczenie niezbędnych produktów dla seniorów (osób powyżej 70 -tego roku życia, które z obawy przed zarażeniem Koronawirusem chcą pozostać w domu). Mogą to być dostarczone artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. również pomoc np. w sprawach urzędowych (jeżeli ich zakres nie wymaga upoważnień lub udostępnienia danych wrażliwych), wyprowadzenie psa, itp. Zakres usług na rzecz osoby starszej jest ograniczony tzw. dystansem sanitarnym. Program był realizowany od 20 października do 31 grudnia 2020 r. Obecnie został zaplanowany jeszcze na pierwszy kwartał 2021 r. Z Programu w 2020 roku skorzystała 1 osoba.

Infolinia 22 505 11 11 . To infolinia, która przekierowuje potrzeby seniorów do najbliższego ośrodka pomocy społecznej .

Rekomendacje :

W kolejnych latach realizacji strategii należy kontynuować oraz rozwijać skuteczne metody pracy z rodzinami. Zaleca się intensyfikację działań profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających rodziny, zwłaszcza doświadczające lub zagrożone dysfunkcjami –poprzez działania mające na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku(rodzinie dziecka) lub powrotu do niego dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Z tego względu w kolejnych latach wdrażania SRPS niezbędna będzie kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny oraz specjalistów w Punkcie Konsultacyjno-Terapeutycznym, jak również zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej i logopedycznej w szkole. Ważne będzie również doskonalenie i poszerzenie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji publicznych oraz organizacji społecznych mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną. Jednocześnie, w zależności od możliwości

pozyskania środków pomocowych, powinny być uruchamiane projekty społeczne uwzględniające szeroko rozumianą edukację rodzicielską (np. „Szkoła dla rodziców”, spotkania i warsztaty z udziałem specjalistów), profilaktykę środowiskową (m.in. w zakresie uzależnień, przemocy w rodzinie, zachowań ryzykownych młodzieży) oraz dostęp do zindywidualizowanych usług wsparcia.

W związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa w kolejnych latach realizacji strategii należy kłaść większy nacisk na rozwój różnorodnych form aktywności osób starszych (w szczególności poprzez aktywizację edukacyjną, zdrowotną, kulturalną, sportowo-rekreacyjną oraz społeczną). Istotne będzie wspieranie inicjatyw senioralnych oraz międzypokoleniowych, nastawionych nie tylko na odbiór przez osoby starsze, ale aktywnie ich włączających w proces planowania i realizacji. Jest to odpowiedź na współczesne wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa i wzrostem zapotrzebowania na usługi opiekuńcze i wspierające osoby starsze.

Warto również promować wolontariat wewnątrz-i międzypokoleniowy oraz inicjatywy upowszechniające integrację międzypokoleniową, a także zachęcać seniorów do aktywności od możliwie najwcześniejszego momentu przejścia na emeryturę. Istotne przy tym są jednocześnie działania służące likwidacji barier komunikacyjnych, przestrzennych i architektonicznych, w celu zapewnienia dostępu do przestrzeni publicznej osobom o ograniczonej sprawności. Dobrą alternatywę dla konieczności umieszczenia osób potrzebujących wsparcia w domach pomocy społecznej mogą stanowić usługi środowiskowe w miejscu zamieszkania takie jak usługi opiekuńcze, dzienny dom pobytu czy mieszkania chronione (nie tylko dla osób starszych, ale również niepełnosprawnych i chorujących).

Ważnym kierunkiem działań podejmowanych w ramach lokalnej polityki społecznej powinna być edukacja społeczna, obejmująca w szczególności:

- ♣ edukację prozdrowotną w obszarach takich jak zdrowe starzenie się, przeciwdziałanie występowaniu chorób cywilizacyjnych, aktywny tryb życia bez nałogów;
- ♣ edukację ekonomiczną i prawną w zakresie m.in. gospodarowania budżetem domowym, zaciągania pożyczek i kredytów;
- ♣ edukację ekologiczną, służącą kształtowaniu postaw dbania o środowisko naturalne, podniesienie poziomu świadomości ekologicznej, promocję odnawialnych źródeł energii.

Gmina Ciepłowody dysponuje potencjałem społecznym, który może być wykorzystany na rzecz rozwoju środowiska lokalnego. Potencjał ten nie jest jednak w dostatecznym stopniu uruchomiony. Dlatego też istotne znaczenie będzie miało aktywizowanie i włączanie mieszkańców w inicjatywy służące poczuciu współodpowiedzialności za najbliższe otoczenie oraz całą wspólnotę samorządową. W tym celu wskazane jest wzmocnianie roli lokalnych liderów, w tym radnych, sołtysów, członków rad sołeckich, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz mieszkańców angażujących się lub chcących się zaangażować w życie lokalnej społeczności.

Warto jednak wskazać, że zasadniczo nie zmienia się sytuacja osób, które ze względu na różnorodne bariery, takie jak np. niepełnosprawność, wiek, brak wykształcenia i doświadczenia zawodowego, niższy potencjał intelektualny, a także prezentowane postawy i wykształcone nawyki (np. roszczeniowość, wyuczona bezradność), są najbardziej zagrożone długotrwałym bezrobociem i biernością społeczną. Odpowiedzią na te wyzwania może być ekonomia społeczna, w tym ekonomizacja działalności organizacji pozarządowych.

Podsumowanie :

Podjmując dalsze działania w ramach realizacji strategii trzeba mieć na uwadze dynamikę i nieprzewidywalność sytuacji społeczno-gospodarczej. Okres przygotowywania niniejszego raportu to czas pandemii koronowirusa w Polsce, Europie i na świecie, która spowodowała zagrożenie zdrowia i utratę życia wielu ludzi, wykazała niewydolność służby zdrowia w okresie dużego natężenia zachorowań, a także przyczyniła się do kryzysu gospodarczego. W skali gminy skutki pandemii mogą być widoczne w utracie płynności finansowej i upadku przedsiębiorstw, zwiększeniu bezrobocia, a co za tym idzie także ubóstwa i innych problemów osób i rodzin. Sytuacja powinna być na bieżąco monitorowana, ponieważ może zająć konieczność aktualizacji Strategii z uwzględnieniem nowych uwarunkowań.